

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave, dňa 1. februára 2023

NCZI: Poškodenia zdravia v dôsledku konzumácie alkoholu

Hoci najnovšie údaje Národného centra zdravotníckych informácií ukazujú, že závislých od alkoholu pribudlo na Slovensku najmenej za sledované obdobie, hospitalizácií v dôsledku požitia alkoholu ubúda a klesá aj počet prípadov alkoholovej cirhózy pečene, alkohol je na Slovensku dlhodobý problém.

Alkohol je najčastejšou príčinou hospitalizácií na psychiatrických oddeleniach. Podpísal sa takmer pod tretinu samovrážd. Od alkoholu sú podľa najnovších údajov Národného centra zdravotníckych informácií závislé už aj deti, ktoré ešte nemajú ani pätnásť rokov.

V rámci kampane Suchý február, nad ktorou prevzalo záštitu aj Ministerstvo zdravotníctva SR, upozorňujú odborníci na alarmujúci vzťah Slovákov k alkoholu. Prijatie výzvy vydržať mesiac „nasucho“, bez kvapky alkoholu, preverí, do akej miery slovenská verejnosť ovláda svoje pitie a zmierni následky, ktoré neprimeraná konzumácia alkoholu má.

Poruchy psychiky a správania

V psychiatrických ambulanciách bolo v roku 2021 vyšetrených **27 198 osôb na poruchy psychiky a správania zapríčinených užívaním alkoholu**. Ide o niečo vyše 7 % z celkového počtu vyšetrených osôb, o najnižší počet v sledovanom období rokov 2011 – 2021 a mierny pokles aj oproti predchádzajúcemu roku (-1,2 %).

Závislých od alkoholu bolo 20 607 osôb, čo je 75,8 % z celkového počtu vyšetrených osôb, ktorých zdravie poškodil alkohol. **Prvýkrát v živote bola diagnóza závislosti od alkoholu zistená 3 801 osobám** (58,6 % z počtu vyšetrených nových prípadov), pričom ide o najnižší prírastok za celé sledované obdobie od roku 2011.

Z hľadiska veku pribudlo najviac závislých v skupine od 45 do 59 rokov, 4 novodiagnostikované prípady - 2 dievčatá a 2 chlapci -, nemali ešte ani pätnásť rokov.

Hospitalizácie

Hospitalizácií v dôsledku konzumácie alkoholu nepribúda toľko ako kedysi. Zatiaľ čo pred pandemiou COVID-19 bol trend stúpajúci u oboch pohlaví, pričom mužov bolo približne 3-krát viac ako žien, s príchodom pandémie COVID-19 v roku 2020 počet týchto hospitalizácií klesol o 17,3 % oproti roku 2019.

V roku 2021 bolo ukončených **12 279 hospitalizácií na ochorenia, ktoré vznikli v dôsledku užívania alkoholu**, čo predstavuje malý medziročný pokles o 0,2 %. No zatiaľ čo mužov ubudlo (-1,2 %), hospitalizovaných žien medziročne pribudlo (+2,8 %).

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2021 dominovali v ústavnej liečbe **poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu s počtom 10 020 hospitalizácií** (81,6 %). Alkoholová cirhóza pečene bola základnou diagnózou pri 1 948 hospitalizáciách (15,9 %), čo bolo o 4,2 % menej oproti roku 2020 a o 18,9 % menej ako v roku 2019. Do roku 2019 počet hospitalizácií na túto diagnózu kontinuálne stúpala. Zaznamenaných bolo aj 174 hospitalizácií s otravou alkoholom (1,4 %). Ostatné príčiny hospitalizácie (chronická pankreatitída zapríčinená alkoholom, alkoholová gastritída, alkoholová polyneuropatia, alkoholová kardiomyopatia, náhodná otrava a priotrávenie alkoholom či alkoholová myopatia) tvorili spolu 137 prípadov (1,1 %). Tak ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2021 hospitalizácie mužov (74,2 %) výrazne prevyšovali hospitalizácie žien (25,8 %).

Samovraždy a samovražedné pokusy

V roku 2021 bolo zaznamenaných na území Slovenskej republiky 548 samovrážd, z toho **32,3 % (177) samovrážd bolo vykonaných za prítomnosti alkoholu** alebo inej návykovej psychotropnej látky. Podiel samovrážd za prítomnosti alkoholu u mužov bol 35,6 %, u žien 17,2 %. Trend počtu samovrážd v posledných rokoch klesal, v roku 2021 sa však ich počet zvýšil o 59 oproti predchádzajúcemu roku a o 50 samovrážd oproti roku 2019. Podiel samovrážd vykonaných za prítomnosti alkoholu z celkového počtu samovrážd si udržal mierne klesajúci trend.

Počet zachytených samovražedných pokusov za obdobie rokov 2011 – 2020 zreteľne klesal. V roku 2021 sa však klesajúci trend zastavil, keď počet pokusov o samovraždu mierne vzrástol o 4 prípady. Zo 660 samovražedných pokusov v roku 2021 bol **alkohol prítomný v 38,2 % prípadov** (252), čo je druhý najnižší podiel po roku 2011. U mužov častejšie (44,9 %) ako u žien (32,1 %).

Rodičky užívajúce alkohol počas tehotenstva

Z posledných spracovaných údajov za rok 2020 bolo z celkového počtu pôrodov 56 238 evidovaných **182 prípadov rodičiek, ktoré užívali alkohol počas tehotenstva**. Ide o kontinuálne klesajúci trend za celé sledované obdobie.

Podrobnejšie údaje k tejto téme sú obsiahnuté v štatistických výstupoch zverejnených na http://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk